

Силабус курсу

Фінансова грамотність

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Спеціальність – 072 «Фінанси, банківська справа,

страхування та фондовий ринок»

Освітньо-професійна програма – «Фінанси, банківська справа та страхування»

Рік навчання: II, Семестр: III

Кількість кредитів: 5 Мова викладання: українська

Керівник курсу

ППП

к.е.н., доцент Костишин Наталія Степанівна

Контактна інформація n.kostyshyn@wunu.edu.ua, 0977558422

Опис дисципліни

Дисципліна «Фінансова грамотність» спрямована на формування у здобувачів освіти системного критичного мислення, отримання ними фундаментальних теоретичних знань у сфері фінансової грамотності та здатності застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях в процесі особистого професійного розвитку. Мета дисципліни полягає у отриманні студентами сукупності знань, які сприятимуть оволодінню ключовими фінансовими поняттями і дадуть змогу використовувати їх для прийняття ефективних фінансових рішень у сфері доходів, витрат і заощаджень домогосподарств, вибору відповідних фінансових інструментів, планування сімейного бюджету, нагромадження коштів на майбутні цілі тощо. Навчальна дисципліна орієнтована на формування навиків щодо критичного осмислення концептуальних основ теорії фінансів, банківської справи і страхування та узагальнення засад і закономірностей функціонування та розвитку фінансових систем; розрахунків податкових зобов'язань з основних податків, які справляються з громадян; оцінки фінансової грамотності та її вплив на формування різних моделей фінансової поведінки домогосподарств; визначення ризиків та використання на практиці банківських послуг; володіння основами страхування і страхового захисту громадян, їх майна та відповідальності, тощо.

Структура курсу

Години (лек. / сем.)	Тема	Результати навчання	Завдання
4/2	1. Фінансова грамотність населення та його оцінка в Україні	Володіння теоретичними основами, категорійним і понятійним апаратом у сфері фінансової грамотності та розуміння її ролі у професійному розвитку особистості; знання і розуміння причиннонаслідкових зв'язків, які існують між рівнем фінансової грамотності та професійним зростанням молоді; формування навиків щодо оцінки рівня фінансової грамотності та його взаємозв'язку із особистим професійним розвитком; здатність підтримувати належний рівень знань у сфері фінансової грамотності задля постійного підвищення рівня особистої професійної підготовки	Тести, питання

2/1	2. Вплив психології грошей на формування добробуту населення	Розуміння сутності та ролі грошей у сучасному житті; ознайомлення з психологічними аспектами сприйняття (несприйняття) грошей та векторами їх впливу на формування фінансово та професійно грамотної особистості.	Тести, питання
2/1	3. Формування сімейного бюджету і планування особистих фінансів	Розуміння сутності, теоретикоорганізаційних засад та ідентифікація основних складових особистого фінансового планування; виявлення навиків самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань при формуванні основних векторів особистого фінансового плану на перспективу; розуміння сутності особистого (сімейного) бюджету та його ролі у реалізації особистих фінансових та професійних цілей.	Тести, питання
4/2	4. Податки і податкова культура	Володіння теоретичними основами, категорійним і понятійним апаратом у сфері оподаткування; ознайомлення із сутністю й видами податків, особливостями оподаткування доходів і майна громадян та впливом податкової культури на професійний розвиток особи.	Тести, питання
4/2	5. Заощадження та інвестиційна діяльність домогосподарств	Формування системи теоретичних знань щодо сутності, мотивів та основних форм заощаджень домогосподарств; уміння застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань у сфері інвестиційної діяльності; розуміння переваг і недоліків основних форм заощаджень та впливу інвестиційної грамотності на особистісно-професійне зростання.	Тести, питання
4/2	6. Страхування як вид фінансової послуги	Розуміння сутності, переваг та особливостей страхування як різновиду фінансової послуги; ознайомлення із основними видами страхування та специфікою користування ними; розуміння впливу страхової грамотності на особистісно-професійне зростання молоді	Тести, питання
4/2	7. Пенсія та пенсійне забезпечення громадян	Набуття теоретичних знань щодо сутності, суспільного призначення та організаційних основ функціонування системи пенсійного забезпечення громадян; уміння визначати переваги і недоліки солідарної, накопичувальної та недержавної пенсійних систем; ознайомлення із порядком нарахування страхових внесків за державним пенсійним страхуванням та системою пенсійних виплат	Тести, питання
4/1	8. Аналіз фінансової поведінки населення у контексті підвищення рівня фінансової грамотності	Отримання знань щодо основних видів, моделей і стратегій фінансової поведінки, формування вміння аналізувати фінансову поведінку та визначати напрями її активізації у контексті особистісного і професійного зростання.	Тести, питання
4/1	9. Фінансове шахрайство і особиста фінансова безпека громадян	Ознайомлення із сутністю, ознаками і видами фінансового шахрайства й технологіями протидії йому в сучасних умовах, уміння визначати загрози особистій фінансовій безпеці у контексті забезпечення особистісного та професійного розвитку.	Тести, питання

Рекомендовані джерела інформації

Основні:

1. Методика викладання фінансової грамотності : навч. посібн. / за ред. д.е.н., проф. Кізими Т.О. і д.пед. н., доц. Ребухи Л.З.; 2-е вид., перероб. і доп. Тернопіль: Економічна думка, 2020. 220 с.
2. Фінанси у схемах і таблицях : навч.посіб. для студ. першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Булавинець В.М., Горин В.П., Сидор І.П.; за заг. ред. В.П.Горина. Тернопіль: ФОП Осадца Ю.В., 2017. 182 с.
3. Стівен Р. Кові. 7 звичок надзвичайно ефективних людей. Потужні інструменти розвитку особистості.
4. Грищенко С.В. Самовдосконалення особистості: монографія. Під науковою редакцією: Курлянд З. Н., Бужиної І. В. Чернігів: НУЧК імені Т.Г. Шевченка, 2019. 188 с.

Додаткові:

1. Гриджук Д. Про необхідність зрозумілих програм підвищення фінансової грамотності простих людей. URL : <http://www.ukrbanks.info/article/Dmitrii-Gridzhuk-o-neobhodimostivnjatnyhprogramm-povyshenija-finansovoi-gramotnosti-prostyh-ljudei.html>
2. Наполеон Гілл. Думай і багатій. К.: Наш формат, 2020.
3. Програма розвитку фінансового сектору (USAID/FINREP-II) URL : http://www.finrep.kiev.ua/structure/finedu/general_ua.php
4. Фінансова грамотність, обізнаність та інклюзія в Україні: звіт про дослідження. Додатковий проект IP-FSS в Україні. Проект регіонального економічного розвитку. 2021. 69 с. URL: <https://bank.gov.ua/doccatalog/document?id=83136332>
5. Ягупов В. В. Професійний розвиток особистості фахівця: поняття, зміст та особливості. Наукові записки. Т. 175. Педагогічні, психологічні науки та соціальна робота. 2021. С. 22-28.
6. Gunnarsson J., Wahlund R. Household Financial Strategies in Sweden: An Exploratory Study. Journal of Economic Psychology. 2019. Vol. 18. №2–3.
7. Navickas M., Gudaitis T. & Krajinakova E. Influence of financial literacy on management of personal finances in a young household. Business: Theory and Practice. 2019. №15 (1). P. 32-40. URL : <https://doi.org/10.3846/btp>
8. Vogler C. Money in the Household: Some Underlying Issues of Power. Sociological Review. 2018. Vol. 46. №4. P. 687–713.

Політика оцінювання

У процесі вивчення дисципліни „Фінансова грамотність” використовуються наступні засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання: поточне опитування, стандартизовані тести; залікове модульне тестування та опитування; наскрізні проекти; реферати, есе; розрахункові та розрахунково-графічні роботи; презентації результатів виконаних завдань та досліджень; інші види індивідуальних та групових завдань.

Політика щодо дедлайнів і перескладання. Для виконання усіх видів завдань студентами і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів проводиться в установленому порядку.

Політика щодо академічної доброчесності. Списування під час проведення контрольних заходів заборонені. Під час контрольного заходу студент може користуватися лише дозволеними допоміжними матеріалами або засобами, йому забороняється в будь-якій формі обмінюватися інформацією з іншими студентами, використовувати, розповсюджувати, збирати варіанти контрольних завдань.

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, карантин, воєнний стан, хвороба, закордонне стажування) навчання може відбуватись в дистанційній формі за погодженням із керівником курсу з дозволу дирекції інституту.

Оцінювання

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни „Фінансова грамотність” визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2	Заліковий модуль 3
30%	40%	30%
Усне опитування (4 теми) 10 балів за тему, максимум 40 балів, Письмова робота максимум 60 балів	Усне опитування під час занять (5 тем) 10 балів за тему – макс. 50 балів Письмова робота максимум 50 балів	Підготовка КПЗ – макс. 40 балів Захист КПЗ – макс. 40 балів Участь у тренінгах – макс. 20 балів

Шкала оцінювання

За шкалою університету	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90 – 100	відмінно	A (відмінно)
85 – 89	добре	B (дуже добре)
75 – 84		C (добре)
65 – 74	задовільно	D (задовільно)
60 – 64		E (достатньо)
35 – 59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1 – 34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)